

досягнення однієї діагностичної цілі, так і для досягнення комплексу цілей діагностики.

Література

1. Гетьман О.О. Економічна діагностика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – К., 2007. – 307 с.
2. Загорна Т.О. Економічна діагностика: навч. посіб. / Т.О. Загорна. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 400 с.
3. Лук'янова В.В. Діагностика ризику діяльності підприємства: монографія / В.В. Лук'янова. – Хмельницький, ПП Ковальський В.В. – 2007. – 312 с.
4. Власюк Н.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Н.І. Власюк. – Львів: Магнолія 2006, 2011. – 328 с.
5. Жуков А.В. Сучасні теоретичні засади формування ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства / А.В. Жуков // Бізнес Інформ. – 2014. – № 1. – С. 228-231.
6. Економічний аналіз: навч. посіб. / М.А. Болух, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатюк та ін.; за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченька. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – К.: КНЕУ, 2003. – 556 с.

Хрущ Д. С., ст. гр.ФМО-41
Білич Н. В., ст. гр. ФМО-41
Стефанів І. Ф., к.е.н., доцент

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Податкове регулювання відіграє важливу роль у державному регулюванні економіки. Промислові підприємства є важливими системоутворюючими елементами багатьох ключових сфер держави, тому саме вони несуть основний податковий тягар.

Найбільш дієвий вплив система оподаткування має на функціонування і ділову активність підприємств, тобто на ту ланку господарської діяльності, де створюється потенціал та досягається певний рівень конкурентоспроможності країни на світовому ринку.

З метою порівняння країн за різними критеріями міжнародні організації спільно з науковими установами визначають рейтинги конкурентоспроможності окремих країн. Найпоширенішим у світі є рейтинг за Індексом глобальної конкурентоспроможності (GCI, The Global Competitiveness Index) Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ, м. Давос, Швейцарія). ВЕФ визначає національну конкурентоспроможність як спроможність країни та її інститутів забезпечувати стабільні темпи економічного зростання за допомогою GCI, що був створений для ВЕФ [6]. За результатами дослідження ВЕФ, у світовому рейтингу GCI 2015-2016 рр. Україна посіла 79-те місце зі 140 країн.

Важливу роль у формуванні потенціалу конкурентоспроможності національної економіки відіграє податкова політика. Тому до структури всіх вище зазначених рейтингів входять податкові критерії та індикатори, що дозволяють оцінити податкову систему та роботу податкових органів окремих країн.

Основними індикаторами оцінки конкурентоспроможності податкової системи у GCI є: загальна кількість податків та зборів у країні, ставки податку на доходи (прибуток) фізичних та юридичних осіб, рівень податкового навантаження, ефективність діяльності податкових органів, стабільність податкового законодавства [5]. За результатами аналізу показників GCI, дослідники ВЕФ відзначають наступні найбільш проблематичні фактори, що стримують розвиток України:

- 1) обмежений доступ до фінансування;
- 2) корупція;
- 3) регулювання та реформування системи оподаткування;
- 4) ставки оподаткування;
- 5) неефективна державна система управління.

На сьогодні податкове навантаження на промислові підприємства включає непрямі податки, частина яких входить у ціну продукції, і прямі податки, що сплачуються з прибутку. Непрямі податки мають значно меншу здатність регулювати процеси виробництва та відтворення на підприємстві, ніж податки, які відносяться на фінансові результати, оскільки вони включаються до ціни продукції, таким чином, сплачуються споживачами.

Найвпливовішим податком, з точки зору стимулюючої ролі, є податок на прибуток. Прибуток, отриманий підприємством, є основним внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів, що забезпечують його розвиток. Саме податок на прибуток є прямим податком, що дозволяє платнику застосовувати усі методи податкового планування та менеджменту з метою оптимізації податкового навантаження. Окрім того, саме податок на прибуток може стати інструментом регулювання з боку держави. Забезпечення оптимального співвідношення ставок податків (зокрема податку на прибуток), умов оподаткування та можливостей застосування пільг, яке стане прийнятним як для платників, так і для суспільства у цілому, є складним комплексним процесом, що наразі триває в Україні під час реформування системи оподаткування.

Загалом, якщо ставки податку на прибуток є завищеними, це може зменшити зацікавленість підприємства взагалі у отриманні прибутку або призвести до спроб приховати прибуток незаконними способами – будь-якими засобами збільшити фонд оплати праці чи інші витрати або за “сірими схемами” зменшити масштаби діяльності.

Саме тому підвищення ефективності функціонування податкової системи України має відбуватися через посилення стимулюючої ролі податку на прибуток.

Тенденція зниження рівня ставок податку на прибуток, що існує на сучасному етапі розвитку в системі оподаткування прибутку корпорацій у західних країнах, неприйнятна для України, оскільки не приведе до розширення бази оподатковування в умовах спаду виробництва, а, навпаки, може призвести до істотного дефіциту бюджету.

За результатами дослідження доцільно підсумувати, що стимулювання економічного розвитку промислових підприємств за допомогою засобів податкового регулювання можливо реалізувати за наступними напрямками:

1) по-перше, слід розглянути питання зниження питомої ваги непрямих податків у системі оподаткування;

2) по-друге, диференціація податку на прибуток залежно від виду діяльності та розміру одержаного прибутку зможе забезпечити справедливість та ефективність системи оподаткування.

З метою досягнення результативності та ефективності податкового регулювання і стимулювання економіки необхідно постійно коригувати і вдосконалювати податкову систему з урахуванням конкретної економічної ситуації в країні.

Література

1. Василик О.Д. Податкова система України: навч. посіб. / О.Д. Василик. – Київ: Поліграфкнига, 2004. – 478 с.

2. Маліков В.В. Розробка стратегії податкового планування на підприємстві / В.В. Маліков, О.С. Абрамова // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. – 2012. – № 2 (3). – С. 13-17.

3. Крисоватий А.І. Податкова система: навч.-метод. посіб. / А.І. Крисоватий, О.М. Десятнюк. – Тернопіль: Воля, 2007. – 237 с.

4. Рудь О.В. Оцінка податкових систем у структурі міжнародних індексів конкурентоспроможності економіки / О.В. Рудь // Сталий розвиток економіки. – 2012. – № 3. – С. 48-53.

5. Ukraine [Competitiveness 2015-2016]: information [Electronic resource] // World Economic Forum: [site]. – Mode of access: <http://goo.gl/u4fnaK>. – Viewed 01.03.2016. – Title from screen.